HØJBY nyt
Lokalnyheder for Højby-Lindvedområdet

Indlæg i Højby Nyt 2025 Nr. 6
Laura og tre gadekær forsvandt

Af : Klaus Rokkjær, Højby Lokalhistoriske Forening

Kigger man på vores gamle kort over Højby fra 1793, har næsten hver eneste gård et vandhul tæt ejendommen. Hullerne er nok gravet for at forsyne ejendommene med ler til klining af væggene og senere til fremstilling af lersten, som blev tørret, men ikke brændt til tegl. Når hullet blev fyldt med vand, kunne man vande kreaturerne her og de kunne også gøre fyldest som branddamme. Fire af af dem lå ud til bygaden og kan betegnes som gadekær.

Øst for, men helt tæt på, indkørslen til Højbyvej 5 (Højbyhus) lå den det ene, man fornemmer i dag en lavning hvor det var. Hvornår det blev sløjfet, ved jeg ikke. Omkring hvor banen krydser Højbyvej i dag, lå ligeledes gadekær, som blev kastet til da jernbanen blev etableret i 1876. Det tredje og nok største gadekær lå hvor Højbyvej i dag munder ud i Svendborgvej. Det lå mellem indkørslen til Lindegård (Højbyvej 17) og Højbyvej 19 (Kaos Skilte) lige overfor Superbrugsen. Der kunne Højby Elværk også udlede deres kølevand, foruden man om vinteren savede isen i stykker og anbragte den i mejeriets ishus til køling. Ja, ressourcerne blev udnyttet. Højbyvej blev rettet ud til det nuværende forløb i 1936 og dermed forsvandt det tredje gadekær.

Men vi har stadigt et tilbage ved Højbyvej ud for sognehuset og det var herfra Laura forsvandt.

Laura var en springvandsfigur, som ejeren af Nørrelund havde skænket til forskønnelse af gadekæret . Han hed Mads Kristian Madsen og hans kone hed Laura, heraf navnet. Figuren blev nok opsat i 1940-erne og forsvandt i starten 1960-erne. Den blev jo taget ned hver vinter og om det var i den forbindelse, den gik i stykker eller blev forlagt vides ikke, væk var den. Om sommeren var det kun om søndagen, der blev tændt for springvandet. Nu er der kommet andre ting i gadekæret som foreningen Gadekærets Venner så smukt vedligeholder. Og de har 10-års jubilæum til oktober.